

12/11/97

Το Υπουργικό Συμβούλιο συνεδρίασε σήμερα υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη και ενέκρινε ομοφώνως τον Προϋπολογισμό του '98

Ο Πρωθυπουργός στην εισαγωγική ομιλία του προς τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου αναφέρθηκε κατ' αρχήν στις πιέσεις που δέχθηκε η δραχμή τις τελευταίες εβδομάδες, τονίζοντας ότι:

- Το εθνικό μας νόμισμα διέτρεξε τον κίνδυνο της υποτίμησης. Αυτός ο κίνδυνος δεν υφίσταται.
- Η σημειωθείσα χθες μικρή εισροή συναλλάγματος στην Τράπεζα της Ελλάδος δείχνει την αλλαγή του κλίματος μετά και από εισροές που έγιναν τις προηγούμενες ημέρες.
- Η κινητοποίηση των εφεδρειών μας, απέτρεψε την επίθεση κατά του εθνικού μας νομίσματος. Από την πρόσφατη κρίση εκπέμπεται μήνυμα εγρήγορσης και όχι μήνυμα εφησυχασμού.
- Θα υπερασπισθούμε απαρέγκλιτα την ισοτιμία της δραχμής. Αυτή τη θέση πήραμε ομόφωνα και στο οικονομικό επιτελείο και στην Κυβερνητική Επιτροπή. Να την υπερασπισθούμε αποτελεσματικά για να διασφαλίσουμε τα όσα κέρδισε ο ελληνικός λαός με αρκετές θυσίες και πολλή προσπάθεια.
- Γι' αυτό και κατάθετουμε σήμερα τον προϋπολογισμό του '98 για να δώσουμε ένα μήνυμα αποφασιστικότητας για την οικονομική μας πολιτική. Για να προλάβουμε συνεχείς δημόσιες συζητήσεις για το αν θα πρέπει να ακολουθηθεί η μια ή η άλλη πορεία και να αποκλείσουμε συζητήσεις περί υποτιμήσεως ή όχι της δραχμής. Για να φανεί σαφέστατα μέχρι τη συζήτηση του Προϋπολογισμού στην Ολομέλεια, στο τέλος Δεκεμβρίου, ότι σε καμμία περίπτωση δεν θα υπάρξει υποτίμηση.

Ο Πρωθυπουργός αναφερόμενος στη συνέχεια, στους επιδιώξεις του Προϋπολογισμού του '98, τόνισε ότι:

Πρώτη επιδίωξη είναι η παγίωση της σταθερότητας της οικονομίας μας, που θα κατοχυρώσει την πορεία μας για την ισότιμη ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ. Και τα κριτήρια σύγκλισης πρέπει να πληρούνται μέχρι το 1999, ούτως ώστε πριν τις εκλογές του 2000 να μπορούμε να πούμε ότι είμαστε μέλος της ΟΝΕ. Αν το πετύχουμε αυτό, τότε, χωρίς αμφιβολία πολιτευθήκαμε σωστά.

Δεύτερη επιδίωξη είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής προσπάθειας. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι μετά τη σημαντική αύξηση του ΑΕΠ του '96, θα υπάρξει μεγαλύτερος ρυθμός ανάπτυξης το '97.

Ειδικότερα ως προς τη σημαντική αύξηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) για το '98 ο Πρωθυπουργός τόνισε ότι δεν μας λείπουν οι πόροι. Οι μηχανισμοί, τα πρόσωπα πρέπει να δραστηριοποιηθούν ακόμη περισσότερο και να υπάρξει συνείδηση ότι πρέπει να προχωρήσουμε περισσότερο και γρήγορα. Οι καρποί της αναπτυξιακής μας προσπάθειας πρέπει να είναι ορατοί πριν από τις εκλογές του 2000.

Τρίτη επιδίωξη είναι η κοινωνική δικαιοσύνη. Να δώσουμε δείγματα ότι εμείς, στο ΠΑΣΟΚ, δεν πασχίζουμε μόνο προς την κατεύθυνση της σταθεροποίησης της οικονομίας, αλλά και προς εκείνη της αντιμετώπισης των κοινωνικών ανισοτήτων. Και η Κυβέρνηση έκανε τέσσερεις κινήσεις που ανακουφίζουν, σημαντικά, μεγάλα στρώματα του ελληνικού λαού:

α) ΕΚΑΣ: Επεκτείνεται σε όλους τους χαμηλοσυνταξιούχους από το 60 μέχρι τα 65 (δηλαδή θα καλύψει τους χαμηλοσυνταξιούχους που δεν εκαλύπτοντο μέχρι σήμερα, διότι ήσαν κάτω των 65) και θα καλύψει βεβαίως χωρίς όριο ηλικίας τις χήρες και τα ορφανά.

β) Κατάργηση επιβαρύνσεων για το φάρμακο που αποδίδει περίπου 55 δις δρχ.

γ) Μείωση της τιμής του πετρελαίου θέρμανσης. Ετσι 40δις δρχ δεν επιβαρύνουν πια τους καταναλωτές.

δ) Τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας που σημαίνει ότι άλλα 90 δις δρχ δεν αντλούνται πια από τους φορολογούμενους.

Κατόπιν ο Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στις δύο προϋποθέσεις επιτυχίας και ορθής εφαρμογής του Προϋπολογισμού:

Η πρώτη προϋπόθεση είναι η πολιτική στήριξη. Η στήριξή του πρέπει να είναι συλλογική. Επίσης τα στελέχη μας πρέπει να επεξηγήσουν τη σημασία, τους στόχους και τις επιδιώξεις του Προϋπολογισμού σε όλους τους πολίτες.

Η δεύτερη προϋπόθεση είναι η αυστηρή και απαρέγκλιτη εφαρμογή του, χωρίς καμιά διάβρωση.

■ Οι Προϋπολογισμοί υφίστανται, κατά κανόνα και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής τους, από όλο τον περιβάλλοντα χώρο, διάβρωση. Οι δαπάνες δεν τηρούνται και ζητούνται πρόσθετα κονδύλια κλπ.

■ -Δεν υπάρχουν στον Προϋπολογισμό του '98 περιθώρια διάβρωσης.

■ Ο Προϋπολογισμός δεν είναι Προϋπολογισμός του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης. Είναι Προϋπολογισμός όλων μας και πρέπει να τον εφαρμόσουμε.

Στη συνέχεια έγινε διεξοδική ενημέρωση από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γιάννο Παπαντωνίου και ο Πρωθυπουργός

που πήρε και πάλι το λόγο, έριξε το βάρος σε δύο μείζονος σημασίας κεφάλαια για την Κυβέρνηση:

Πρώτον, στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής

Δεύτερον, στην κοινωνική πολιτική

Ως προς το πρώτο, τόνισε τη σημαντική προσπάθεια που επιτελείται, υπογραμμίζοντας ότι η φοροδιαφυγή στην Ελλάδα έχει περιοριστεί και αυτό φαίνεται από την αύξηση των εισπράξεων από τον ΦΠΑ, που είναι πολύ μεγαλύτερη από τη συνήθη ποσοστιαία αύξηση και είναι και μεγαλύτερη από την αύξηση του ΑΕΠ. Αυτό σημαίνει ότι η αύξηση των φορολογικών εσόδων δεν προέρχεται μόνον από την αύξηση του ΑΕΠ, δεν προέρχεται δηλαδή από τη φυσιολογική αύξηση, αλλά υπάρχει και κάτι επιπλέον, το οποίο δείχνει ότι αγγίξαμε σε τομείς, που διέφευγαν την πληρωμή των φόρων.

Ως προς το δεύτερο μεγάλο κεφάλαιο της κοινωνικής πολιτικής, ο Πρωθυπουργός επανέλαβε τη "φιλοσοφία" του ΕΚΑΣ, υπογραμμίζοντας ότι σκοπός μας ήταν να βοηθήσουμε εκείνους που έχουν σύνταξη μικρότερη των 100 χιλιάδων δραχμών. Και πρόσθεσε ότι τα κοινωνικά μέτρα της Κυβέρνησης πρέπει να καλύπτουν ορισμένες ανάγκες και ορισμένες ομάδες. Να βοηθούμε εκείνους που έχουν ανάγκη ώστε να δημιουργήσουμε έναν ιστό ασφάλειας, τόνισε χαρακτηριστικά ο Πρωθυπουργός.

Ετσι η Κυβέρνηση επικεντρώνει την προσοχή της σε τρεις κοινωνικές ομάδες:

α) Στους νέους άνεργους: Μέσα στην τριετία 1998-2000 όλοι οι άνεργοι κάτω των 27 ετών (περίπου διακόσιες χιλιάδες) θα μπορούν να κάνουν χρήση ενός επιδοτούμενου προγράμματος που θα συμβάλει στην προώθηση της απασχόλησής τους. Με ποιό τρόπο; Είτε με επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση ή αναβάθμιση δεξιοτήτων, είτε με πρακτική άσκηση για τη βελτίωση των ικανοτήτων τους και την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, είτε με επιδότηση απασχόλησης για την ένταξη στην αγορά εργασίας, είτε τέλος με επιδότηση για τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης.

■ Για το 1998 συγκεκριμένα, 50000 νέοι θα κάνουν χρήση προγραμμάτων επιδότησης απασχόλησης, εργασιακής εμπειρίας και αυτοαπασχόλησης. Η επιδότηση θα είναι 4000 δρχ την ημέρα, η δε διάρκεια θα είναι 18 μηνών.

■ 20000 άνεργοι νέοι θα κάνουν χρήση προγραμμάτων κατάρτισης είτε μέσω των κέντρων επιδοτούμενης κατάρτισης (ΚΕΚ), είτε μέσω των σχολών του ΟΑΕΔ.

■ Παράλληλα θα προωθηθεί εντός του 1998 εθνική πρωτοβουλία για τη δημιουργία, από την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλους κοινωνικούς φορείς, θέσεων κοινωνικής εργασίας σε τομείς, όπως η παιδική φροντίδα και το περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι θα υπάρξει μια

ενίσχυση των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης για να προσλαμβάνουν νέους ανέργους, τους οποίους, όμως, θα χρησιμοποιούν σε θέσεις κοινωνικής φροντίδας. Δηλαδή να φροντίζουν ηλικιωμένους, παιδιά ή να ασχολούνται με άλλες μορφές κοινωνικής πρόνοιας.

β) Στα νέα ζευγάρια, στη φάση που δημιουργούν οικογένεια και ανατρέφουν τα παιδιά τους, για να μπορεί κυρίως η εργαζόμενη μητέρα να δουλέψει. Όλο και περισσότερα νοικοκυριά χαρακτηρίζονται από τη δουλειά του άντρα και της γυναίκας. Και τη γυναίκα πρέπει να βοηθήσουμε.

-Για την εργαζόμενη μητέρα λαμβάνεται πρόνοια, ώστε μέσω ειδικού επιδοτούμενου προγράμματος να στελεχωθούν πλήρως οι βρεφονηπιακοί σταθμοί που υπάγονται πλέον στους ΟΤΑ, για να λειτουργήσουν απρόσκοπτα μέσα στο 1998. Είναι γνωστό ότι πολλοί βρεφονηπιακοί σταθμοί δεν λειτουργούν, επειδή υπάρχει μια διαφορά μεταξύ των ΟΤΑ και της κεντρικής Κυβέρνησης για το ποιός πληρώνει το προσωπικό βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Και αυτή είναι μια απόφαση, με την επιδότηση αυτή, να βρούμε αυτό το προσωπικό το οποίο θα λειτουργήσει τους βρεφονηπιακούς σταθμούς. Θα το βρούμε. Και θα το βρούμε, για να λειτουργήσουν οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και περισσότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι λειτουργούν σήμερα. Δηλαδή να επεκταθεί το ωράριο λειτουργίας τους.

γ. Στους ηλικιωμένους, που πρέπει να βοηθηθούν για να έχουν μια διαβίωση με αξιοπρέπεια. Η λύση είναι συνήθως κάποιο γηροκομείο. Γηροκομεία όμως δεν υπάρχουν. Γι' αυτό και η ενδεδειγμένη λύση είναι να μπορούν να ζουν στο σπίτι τους και να έχουν μια βοήθεια στο σπίτι.

■ Το πρόγραμμα βοήθειας στο σπίτι δοκιμάστηκε ήδη σε ΚΑΠΗ πέντε δήμων. Στόχος μας είναι το πρόγραμμα αυτό να συνεχισθεί εντατικά και να επεκταθεί σταδιακά σε πάνω από 100 ΚΑΠΗ σε όλη τη χώρα. Επιδίωξή μας είναι μέχρι το 2000 να παρέχεται αυτό το πρόγραμμα, με αναβαθμισμένες υπηρεσίες, στα 330 ΚΑΠΗ της χώρας. Και όταν λέμε "αναβαθμισμένες υπηρεσίες", δεν εννοούμε μονάχα μία παρουσία, αλλά να υπάρχει και ουσιαστική βοήθεια στους ηλικιωμένους που ζουν μόνοι τους. Δηλαδή, θα υπάρχει και νοσηλευτική φροντίδα και ιατρική παρακολούθηση κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Τέλος, ο Πρωθυπουργός, κλείνοντας τη συζήτηση και αναφερόμενος στα όσα λέγονται και γράφονται περί κοινωνικού προσώπου και κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης, υπογράμμισε μεταξύ άλλων:

• Το μέσο εισόδημα του μισθωτού, τα τρία τελευταία χρόνια και με βάση την οικονομική πολιτική που είχε αποφασίσει το ΠΑΣΟΚ το '93-'94,

αυξήθηκε. Αυξήθηκε σε πραγματικούς όρους και αυξήθηκε ως διαθέσιμο εισόδημα.

- Τα περί "συμπιέσεως των εισοδημάτων, λιτότητας" και τα περί "πολιτικής η οποία οδηγεί τους μισθωτούς σε απόγνωση" δεν ευσταθούν. Με βάση τεκμηριωμένα στοιχεία (επισυνάπτονται σχετικοί πίνακες) αποδεικνύεται η αλήθεια, η οποία έχει ως εξής:
- Από το 1991 μέχρι και το 1993 οι μέσες πραγματικές αποδοχές μειώθηκαν κατά 3,6% το χρόνο και σωρευτικά 10,5% για τα 3 χρόνια. Το 1994 οι πραγματικές αποδοχές αυξήθηκαν κατά 0,9%. Το 1995 κατά 3,4%. Το 1996 κατά 3%. Το 1997, που είχαμε το χαμηλότερο πληθωρισμό αυτής της τετραετίας ('94-'95-'96-'97) αυξήθηκαν κατά 4,5%.
- Και η αύξηση κατά 0,9% το '94 αντιστοιχεί σε μειωμένη παραγωγικότητα -0,2%. Το 1995, η αύξηση του 3,4% αντιστοιχεί σε αύξηση παραγωγικότητας 0,9%. Το 1996 η αύξηση του 3% αντιστοιχεί σε αύξηση παραγωγικότητας 1,3%. Και το 1997, το 4,5% πραγματική αύξηση αντιστοιχεί σε αύξηση παραγωγικότητας 1,9%.
- Η αλήθεια, λοιπόν, είναι ότι αν κάποιος ειδικός περί τα οικονομικά δει αυτούς τους αριθμούς και τους μελετήσει προσεκτικά, θα διαπιστώσει ότι κάτι "πάει στραβά", ότι δηλαδή τα πράγματα πάνε πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι έπρεπε να πηγαίνουν, ότι δεν υπάρχει συγκράτηση. Διότι, κατά πολλούς οικονομολόγους, οι αυξήσεις θα πρέπει να υπολείπονται κατά τι της αύξησης της παραγωγικότητας. Αυτό είναι το σχόλιο που θα μπορούσε να γίνει. Όχι το σχόλιο περί "συμπιέσεως, λιτότητας, εξαθλίωσης" κλπ.
- Στο διάστημα 1994-1997 η σωρευτική μεταβολή σε πραγματικές τιμές είναι 12,5% -δηλαδή, είναι μεγαλύτερη από αυτό που χάσαμε τα προηγούμενα χρόνια της Νέας Δημοκρατίας- και η μέση ετήσια μεταβολή είναι 3%.
- Και όσον αφορά το πραγματικό μέσο διαθέσιμο εισόδημα (δηλαδή και ο μισθός και αφού βγάλουμε από το μισθό το φόρο) η σωρευτική μεταβολή είναι 7,8% και η μέση ετήσια μεταβολή είναι 1,9%. Δηλαδή κάθε χρόνο και μετά τους φόρους ο μισθωτός είχε περισσότερα χρήματα στην τσέπη του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΜΕΣΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ, ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ:
ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ποσοστά μεταβολής) – 1991-1997

Έτος/περίοδος	Μέσες ονομαστικές αποδοχές	Πληθωρισμός	Μέσες πραγματικές αποδοχές	Μέση παραγωγικότητα
1991	15,4	19,5	-3,4	5,5
1992	11,8	15,9	-3,5	-0,7
1993	9,8	14,4	-4,0	-2,5
Τριετία 1991-93:				
- σωρευτική μεταβολή	41,6	58,4	-10,5	2,1
- μέση ετήσια μεταβολή	12,3	16,6	-3,6	0,7
1994	11,9	10,9	0,9	-0,2
1995	12,6	8,9	3,4	0,9
1996	11,5	8,2	3,0	1,3
1997	10,5	5,7	4,5	1,9
Τετραετία 1994-97				
- σωρευτική μεταβολή	55,2	38,0	12,5	3,9
- μέση ετήσια μεταβολή	11,6	8,4	3,0	1,0

Πηγή: ΕΣΥΕ και Δ/ση Μακροοικονομικής Ανάλυσης ΥΠΕΘΟ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ: 1991-1997
(ποσοστά μεταβολής)

Κλάδος	1991-93		1994	1995	1996	1997	1994-97	
	Σωρευτική μεταβολή	Μέση ετήσια μεταβολή					Σωρευτική μεταβολή	Μέση ετήσια μεταβολή
Δημόσιο								
- ονομ. αποδοχές	39,8	11,8	9,4	12,3	14,9	15,6	63,2	13,0
- πραγμ. αποδοχές	-11,7	-4,1	-1,4	3,1	6,2	9,4	18,3	4,3
ΔΕΚΟ								
- ονομ. αποδοχές	35,0	10,5	18,8	10,9	14,1	10,8	66,6	13,6
- πραγμ. αποδοχές	-14,8	-5,2	7,1	1,8	5,5	4,8	20,7	4,8
Κατώτατες αποδοχές								
- ονομ.	42,6	12,6	12,6	9,4	8,2	8,0	43,9	9,5
- πραγμ.	-10,0	-3,4	1,5	0,5	0,0	2,2	4,3	1,0
Ωριαίες αποδοχές εργατών μεταποίησης								
- ονομ.	46,6	13,6	13,1	13,2	8,6	9,5 ¹	52,2	11,1
- πραγμ.	-7,4	-2,6	2,0	3,9	0,4	3,6	10,3	2,5
Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων λιανικού εμπορίου								
- ονομ.	49,7	14,4	13,3	12,8	9,7	10,4 ²	54,8	11,5
- πραγμ.	-5,5	-1,9	2,2	3,6	1,4	4,4	12,2	2,9

Πηγές:

- Δημόσιο: Πάσης φύσεως μισθολογικές δαπάνες του Δημοσίου (σύνολο ετήσιων δαπανών προσωπικού και επιχορηγήσεων αποδοχών εκτός συντάξεων) ανά υπάλληλο (με βάση το μέσο ετήσιο επίπεδο της απασχόλησης, όπως προκύπτει από τα τριμηνιαία στοιχεία). Στοιχεία εισηγητικών εκθέσεων προϋπολογισμού και Υπουργείου Οικονομικών.
- ΔΕΚΟ: Επέξεργασία στοιχείων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για τις ετήσιες δαπάνες προσωπικού και το μέσο ετήσιο επίπεδο της απασχόλησης (όπως προκύπτει από τα τριμηνιαία στοιχεία).
- Κατώτατες αποδοχές: επεξεργασία στοιχείων εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων.
- Μεταποίηση-εμπόριο: στοιχεία δειγματοληπτικών ερευνών ΕΣΥΕ.

¹ Εκτίμηση για ολόκληρο το έτος (α' τρίμηνο 1997: 10,6%)

² Εκτίμηση για ολόκληρο το έτος (α' τρίμηνο 1997: 11,0%)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΜΕΣΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ 1991-97: Ποσοστά μεταβολής

Έτος/περίοδος	<u>Μέσες αποδοχές προ φορολογίας</u>		<u>Μέσο διαθέσιμο εισόδημα μέσου μισθωτού</u>	
	<u>Ονομαστικές</u>	<u>Πραγματικές</u>	<u>Ονομαστικό</u>	<u>Πραγματικό</u>
Τριετία 1991-93				
- Σωρευτική μεταβολή	44,3	-8,9	41,8	-10,5
- Μέση ετήσια μεταβολή	13,0	-3,1	12,3	-3,6
1994	13,0	1,9	11,5	0,5
1995	11,9	2,8	10,3	1,3
1996	11,6	3,1	9,8	1,5
1997	10,5	4,5	10,2	4,3
Τετραετία 1994-97				
- Σωρευτική μεταβολή	55,9	13,0	48,8	7,8
- Μέση ετήσια μεταβολή	11,7	3,1	10,4	1,9

Πηγή: Προσεγγιστικές εκτιμήσεις Τράπεζας Ελλάδος που αφορούν μισθωτό με μέσες αποδοχές και 3μελή ή 4μελή οικογένεια. Το διαθέσιμο εισόδημα προκύπτει εάν από τις προ φορολογίας αποδοχές αφαιρεθούν οι εισφορές των εργαζομένων στα ασφαλιστικά ταμεία και ο φόρος εισοδήματος.

Σημείωση: Οι εκτιμήσεις για τις προ φορολογίας αποδοχές που χρησιμοποιούνται στον πίνακα αυτό διαφέρουν ελαφρά από τις εκτιμήσεις της ΕΣΥΕ και του ΥΠΕΘΟ για τις μέσες αποδοχές που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 1.